

Sarajevo osigurava ekonomsku prednost u odnosu na konkurente, te se dodjelom planirane državne pomoći u obliku subvencije ne može narušiti konkurencija na tržištu davanjem prednosti na tržištu korisniku državne pomoći, naročito u mjeri u kojoj to može uticati na ispunjenje međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine iz ove oblasti.

U skladu s navedenim, Vijeće je odlučilo kao u dispozitivu ovog rješenja.

Uputstvo o pravnom lijeku:

Ovo rješenje je konačno u upravnom postupku i protiv njega nije dozvoljena žalba.

Nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema ovog rješenja.

Broj UP/I 07-26-1-11-2/14

29. decembra 2014. godine

Istočno Sarajevo

Predsjedavajuća

Vijeća za državnu pomoć BiH

Mira Vujeva, s. r.

51

Na temelju članka 12. stavak (3) točka a) Zakona o sustavu državne potpore u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 10/12) i članka 193. Zakona o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09 i 41/13), rješavajući u postupku ocjene usklađenosti državne potpore s propisima o državnoj potpori, pokrenutom na temelju Zahtjeva Federalnog ministarstva prometa i komunikacija za odobrenje državne potpore JP "Međunarodna zračna luka - aerodrom Mostar" d.o.o. Mostar za pokriće dijela njegovih troškova poslovanja u 2014. godini, Vijeće za državnu potporu Bosne i Hercegovine je na 25. sjednici, održanoj 29. 12. 2014. godine, donijelo

RJEŠENJE

1. Prijavljena državna potpora odobrava se *ex post* korisniku JP "Međunarodna zračna luka - aerodrom Mostar" d.o.o. Mostar, u obliku subvencije u iznosu od 430.000 KM, za obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa, jer je ocijenjena kao usklađena sa Zakonom o sustavu državne potpore u Bosni i Hercegovini.
2. Ovo Rješenje bit će objavljeno u "Službenom glasniku BiH", službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Obrazloženje

1. Zahtjev za pokretanje postupka

Vijeće za državnu potporu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vijeće) zaprimilo je 30. 10. 2014. godine, pod brojem: 06-26-1-12/14, Zahtjev Federalnog ministarstva prometa i komunikacija, akt broj: 06-14-729-3/14 od 27. 10. 2014. godine, za odobrenje državne potpore u obliku subvencije u iznosu od 430.000 KM JP "Međunarodna zračna luka - aerodrom Mostar" d.o.o. Mostar (u daljnjem tekstu: JP "Aerodrom Mostar") za pokriće dijela njegovih troškova poslovanja u 2014. godini s ciljem unapređenja avioprometa Federacije BiH.

Uz Zahtjev podnositelj je dostavio:

- popunjen Obrazac za prijavu programa državne potpore u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Obrazac prijave),
- Odluku o usvajanju Programa utroška sredstava tekućeg transfera "Subvencije javnim poduzećima - unapređenje avioprometa Federacije BiH - JP "Aerodrom Mostar" ("Službene novine Federacije BiH", broj 46/14),

- Izvod iz Proračuna Federacije BiH za 2013. i Prijedloga proračuna za 2014. godinu,
- Razdjel 18 - Federalno ministarstvo prometa i komunikacija ("Službene novine Federacije BiH", broj 99/13),
- Bilanca stanja JP "Aerodrom Mostar" na dan 31.12.2013. godine,
- Bilanca uspjeha JP "Aerodrom Mostar" za razdoblje od 1. 1. do 31.12.2013. godine,
- Rješenje Općinskog suda u Mostaru o izmjenama podataka JP "Aerodrom Mostar", broj: Tt-O-28/14 od 5.2.2014. godine,
- Potvrdu Direkcije za civilno zrakoplovstvo BiH za aerodrom za javnu uporabu, No: E-7-A-002 (u daljnjem tekstu: Potvrda), izdanu JP "Aerodrom Mostar", od 20.3.2014. godine.

U smislu članka 14. stavak (1) Zakona o sustavu državne potpore u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: Zakon), Federalno ministarstvo financija je svojim aktom dalo konsultativno mišljenje, broj: 06-14-729-3/14 od 27.10.2014. godine, na prijavu državne potpore od Federalnog ministarstva prometa i komunikacija za dodjelu subvencije JP "Aerodrom Mostar", te uz to mišljenje dostavilo Vijeću navedene privike i Obrazac prijave, shodno odredbi članka 12. stavak (2) Zakona.

Uvidom u podneseni zahtjev, Vijeće je utvrdilo da on nije kompletan, odnosno da ne sadrži sve dokumente neophodne za njegovu ocjenu i donošenje odluke iz članka 12. stavak (3) Zakona, te je zatražilo od Federalnog ministarstva prometa i komunikacija dopunu aktom broj: UP/I 06-26-1-12-1/14.

Podnositelj Zahtjeva je putem faksa i elektroničke pošte 17. i 18.12.2014. godine Vijeću dostavio dopunu dokumentacije za prijavu državne potpore, kojom su dostavljeni sljedeći dokumenti:

- Rješenje Direkcije za civilno zrakoplovstvo BiH, broj: 3-3-29-2-UP1-17-4/14 od 20.3.2014. godine,
- Specifikacija uvjeta za korištenje aerodroma s potvrdom za javnu uporabu - JP "Međunarodna zračna luka - aerodrom Mostar", od 20.3.2014. godine
- Statut Javnog poduzeća "Međunarodna zračna luka - aerodrom Mostar", društvo s ograničenom odgovornošću Mostar, broj: 01-185/06 od 16.10.2006. godine,
- Informacija o broju putnika i operacija sa JP "Međunarodna zračna luka - aerodrom Mostar" d.o.o. za 2012. i 2013. godinu,
- Ugovor o prijenosu sredstava i izvještavanju o utrošenim sredstvima, broj: 01-289/2014 i 04-02-2-241-3/14 od 25.6.2014. godine,
- Zahtjev za prijenos namjenskih sredstava, broj: 01-303/2014 od 7.7.2014. godine - Međunarodna zračna luka - aerodrom Mostar,
- Izvješće Federalnog ministarstva financija o povijesti plaćanja dobavljača, od 29.7.2014. godine.

Vijeće je po službenoj dužnosti od Agencije za pružanje usluga u zračnoj plovidbi BiH pribavilo podatke iz Zrakoplovnih informacija - AIP Bosne i Hercegovine o vremenu otvorenosti Međunarodne zračne luke - aerodroma Mostar.

2. Primijenjeni propisi

Osim Zakona, Vijeće je u postupku uzelo u obzir propise Bosne i Hercegovine i propise Europske unije. Relevantni primijenjeni propisi BiH su: Uredba o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 99/13) (u daljnjem tekstu: Uredba),

Zakon o zrakoplovstvu BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 33/09) i Pravilnik o uvjetima i načinu izdavanja potvrde aerodromskog operatora ("Službeni glasnik BiH", broj 28/05, 20/11 i 76/14).

Sukladno odredbi članka 3. Uredbe kojom je propisano da se državna potpora dodjeljuje ako program ili pojedinačni projekt državne potpore zadovoljava uvjete iz ove uredbe i članka 36. stavak 2. Privremenog sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima, potpisanog 16. lipnja 2008. godine između Europske zajednice, s jedne strane, i Bosne i Hercegovine, s druge strane ("Službeni glasnik BiH", broj 5/08 - izdanje Međunarodni ugovori) (u daljnjem tekstu: Privremeni sporazum) i člankom 71. stavak 2. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Europske zajednice i BiH (u daljnjem tekstu: SSP), Vijeće je obvezno prilikom ocjene zahtjeva za dodjelu državne potpore primjenjivati ne samo pravo BiH nego na odgovarajući način primijeniti i kriterije i uvjete koji proizlaze iz primjene konkurencijskih pravila važećih u Zajednici i instrumenata za tumačenje koje su usvojile institucije Zajednice. Osim Uredbom, obveza primjene navedenih kriterija i uvjeta Vijeću je propisana odredbom članka 36. stavak 1. točka c) Privremenog sporazuma (članak 71. SSP-a) koji glasi: Konkurencija i druge ekonomske odredbe "1. Sljedeće je nespojivo s propisanim funkcioniranjem ovoga Sporazuma, u mjeri u kojoj može utjecati na trgovinu između Zajednice i Bosne i Hercegovine: (c) svaka državna potpora kojom se narušava ili prijeti narušavanju konkurencije davanjem prednosti određenim poduzećima ili određenim proizvodima", te stavkom 2. istoga članka koji glasi: "2. Svaka praksa suprotna ovom članku ocjenjivat će se na temelju kriterija koji proizlaze iz primjene konkurencijskih pravila važećih u Zajednici, posebice čl. 81., 82., 86. i 87. Ugovora o osnivanju Europske zajednice (u daljnjem tekstu: Ugovor o EZ) i instrumenata za tumačenje koje su usvojile institucije Zajednice."

Kako Uredbom nisu propisani kriteriji i uvjeti za dodjelu državne potpore za upravljanje aerodromima, Vijeće je u konkretnom slučaju, shodno članku 36. stavak 2. Privremenog sporazuma, uzelo u obzir i sljedeće propise Europske unije u vezi s dodjelom državne potpore aerodromima i zračnim prijevoznicima:

- Komunikaciju Komisije - Smjernice o državnoj potpori aerodromima i zračnim prijevoznicima (Službeni list Europske unije, serija C, broj 93/3, od 4. travnja 2014.) [dalje: Komunikacija Komisije (2014/C 99/03)],
- Odluku Komisije od 20. prosinca 2011. o primjeni članka 106. stavak 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na državnu potporu u obliku naknade za pružanje javnih usluga koje se dodjeljuju određenim poduzetnicima kojima je povjereno obavljanje usluga od općeg ekonomskog interesa (Službeni list Europske unije, serija L, broj 7, 11.1.2012. [dalje: Odluka Komisije 2012/21/EU],
- Presudu Europskog suda od 24. srpnja 2003. godine u slučaju "Altmark" [Case C-280/00, Altmark Trans GmbH and Regierungspräsidium Magdeburg v. Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH (Altmark judgment) - OJ C 226, 20.9.2003.].

3. Utvrđivanje činjenica

Na temelju dostavljenih podataka, Vijeće je u postupku utvrdilo sljedeće:

Nadležna tijela Bosne i Hercegovine i Federacije BiH povjerila su JP "Aerodrom Mostar" obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa. Potvrda Direkcije za civilno zrakoplovstvo

BiH da je aerodrom za javnu uporabu, No: E-7-A-002 (u daljnjem tekstu: Potvrda za aerodrom), izdana za JP "Međunarodna zračna luka - aerodrom Mostar" d.o.o., jest akt na temelju kojega je navedenom poduzeću, kao operatoru Međunarodne zračne luke - aerodroma Mostar, povjereno obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa u razdoblju od 1.1.2014. do 31.12.2014. godine, sukladno Zakonu o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine i Pravilniku o uvjetima i načinu izdavanja potvrde aerodromskog operatora. Navedena potvrda izdana je JP "Aerodrom Mostar" na temelju Rješenja Direkcije za civilno zrakoplovstvo BiH kojim se utvrđuje da JP "Aerodrom Mostar" ispunjava uvjete za produljenje potvrde aerodromskog operatora za javnu uporabu i ona se izdaje na neograničeno razdoblje, koju je Direkcija za civilno zrakoplovstvo BiH (u daljnjem tekstu: BHDCA) donijela odlučujući po zahtjevu JP "Aerodrom Mostar", kao aerodromskog operatora Međunarodne zračne luke - aerodroma Mostar.

Naime, shodno odredbama članka 5. Pravilnika o uvjetima i načinu izdavanja potvrde aerodromskog operatora, za aerodrom kome je izdana potvrda za javnu uporabu u Zrakoplovnim informacijama AIP-a BiH mora biti navedeno vrijeme otvorenosti i aerodrom mora u to vrijeme biti dostupan svim osobama pod istim uvjetima.

Sukladno Potvrdi za aerodrome, Rješenju BHDCA o ispunjenosti uvjeta za izdavanje potvrde aerodromskog operatora za javnu uporabu i podacima iz Zrakoplovnih informacija AIP-a BiH, Međunarodna zračna luka - aerodrom Mostar otvorena je za javni promet tijekom cijele godine i mora biti dostupna svim osobama pod istim uvjetima, i to od ponedjeljka do petka u vremenu od 8.00 do 16.00 sati.

Člankom 3. Pravilnika propisano je da termin potvrda za aerodrom predstavlja potvrdu za rad aerodroma izdanu od odgovarajuće zrakoplovne vlasti, a da se aerodromski operator odnosi na imatelja potvrde za aerodrom. Odredbama članka 7. stavak (2) istoga Pravilnika određeno je da je imatelj potvrde za aerodrom - operator aerodroma za javnu uporabu ujedno i vlasnik potvrde. Dok je člankom 8. istoga Pravilnika propisano da je vlasnik potvrde za aerodrom obvezan poduzeti sve neophodne radnje i mjere kako bi aerodrom i zračni prostor koji čini sastavni dio aerodroma bio siguran za uporabu, te osigurati da aerodromski objekti, oprema i zaposleno osoblje rade sukladno uvjetima i pravilima Potvrde za aerodrom.

Sukladno čl. 37. i 38. Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine, međunarodni i domaći zračni promet unutar BiH dozvoljen je samo aerodromima čiji operatori imaju potvrdu za aerodrom izdanu od BHDCA, a da je jedan od uvjeta za dobivanje potvrde da je podnositelj zahtjeva operator aerodroma. Dok je člankom 40. istoga Zakona propisano da s potvrdom za aerodrom njen nositelj stiče pravo upravljati aerodromom na komercijalnoj osnovi i utvrđivati naknade za korištenje aerodroma i njegovih instalacija i objekata.

Proračunom Federacije BiH za 2014. godinu Vlada Federacije BiH obvezala se da će financijski podržati JP "Aerodrom Mostar" u 2014. godini u iznosu od 430.000 KM. Sukladno odredbama članka 36. Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine, entiteti Bosne i Hercegovine imaju pravo i odgovornost za izgradnju i upravljanje aerodromima, te ovo pravo mogu prenijeti na bilo koju fizičku ili pravnu osobu. Navedena sredstva koja su planirana u Proračunu Federacije BiH za 2014. godinu za subvenciju JP "Aerodrom Mostar" kao operatoru Međunarodne zračne luke - aerodroma Mostar koji njime upravlja, Vlada Federacije BiH dodijelila je posredstvom

Federalnog ministarstva prometa i komunikacija, koje je u tu svrhu zaključilo Ugovor o prijenosu sredstava i izvještavanju o utrošenim sredstvima s JP "Aerodrom Mostar".

Navedenim ugovorom, koji je izrađen na temelju Odluke o usvajanju Programa utroška sredstava tekućeg transfera "Subvencije javnim poduzećima - unapređenje avioprometa Federacije BiH - JP "Aerodrom Mostar", obvezuje se JP "Aerodrom Mostar", među ostalim, i da će dodijeljena sredstva utrošiti za subvencioniranje dijela troškova: DCS informatičkog sustava za prihvat i otpremu putnika, održavanje piste, osiguranja, plaća, doprinosa i naknada zaposlenih, savjetodavnih usluga, te da će nakon utroška sredstava sačiniti izvješće o utrošenim sredstvima transfera i dostaviti ga Federalnom ministarstvu prometa i komunikacija. Također, prema odredbama istoga Ugovora, u slučaju nenamjenskog utroška sredstava iz ovoga Ugovora, JP "Aerodrom Mostar" obvezuje se da će izvršiti povrat prebačenih sredstava u proračun Federacije BiH, sukladno Odluci o povratu sredstava koju donosi Vlada Federacije BiH. Prema Izvješću Federalnog ministarstva financija o povijesti plaćanja dobavljača, a na Zahtjev JP "Aerodrom Mostar" za transfer odobrenih namjenskih sredstava i sukladno članku 2. Ugovora, Federalno ministarstvo prometa i komunikacija je 29.7.2014. godine navedena sredstva iz članka 1. istoga Ugovora, u iznosu od 430.000 KM, prebacilo na račun JP "Aerodrom Mostar".

Shodno odredbama točke 72. Komunikacije Komisije (2014/C 99/03), moguće je da se u opravdanim slučajevima upravljanje u cijelosti nekim aerodromom smatra uslugama od općeg ekonomskog interesa, odnosno da to može biti slučaj kada bi dio područja koje aerodrom opskrbljuje, bez tog aerodroma, bio izoliran od ostatka Unije do takve mjere da bi to sprječavalo njegov socijalni i privredni razvitak, te da bi takva procjena trebala uzeti u obzir druge načine prijevoza, posebno brze željeznice ili pomorske veze koje se opskrbljuju trajektima i da u takvim slučajevima javna tijela mogu nametnuti obvezu pružanja javne usluge aerodromu kako bi se osiguralo da aerodrom ostane otvoren za komercijalni promet.

Sukladno odredbama točke 75. Komunikacije Komisije, državna potpora u obliku naknade za javne usluge izuzeta je od obveze o prijavljivanju predviđene u članku 108. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (u daljnjem tekstu: UFEU) ako su ispunjeni zahtjevi postavljeni u Odluci Komisije 2012/21/EU.

Odredbama članka 2. stavak (1) točka e) i članka 3. Odluke Komisije 2012/21/EU propisano je da je državna potpora u obliku naknada za pružanje usluga od općeg ekonomskog interesa za aerodrome u kojima prosječni godišnji promet u periodu od dvije financijske godine koje prethode godini u kojoj je povjereno obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa ne prelazi 200.000 putnika izuzeta je od obveze o prijavljivanju predviđene u članku 108. stavak 3. UFEU-a ako su ispunjeni uvjeti postavljeni u ovoj Odluci.

Navedeni uvjeti propisani u istoj Odluci koje treba ispuniti kako bi se osiguralo ispunjenje uvjeta navedenih u članku 106. stavak (2) UFEU-a odnose se na ovlast za povjeravanje pružanja usluga od općeg ekonomskog interesa, iznos naknade, nadzor prekomjerne naknade i mogućnost njezinog povrata. U članku 4. iste Odluke navodi se sljedeće: "Obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa povjerava se predmetnom poduzetniku na temelju jednoga ili više pravnih akata, o čijem obliku može odlučiti svaka država članica. Taj akt ili akti moraju sadržavati naročito:

- (a) sadržaj i trajanje obveza pružanja javne usluge;

- (b) poduzetnika i, kada je primjereno, predmetno državno područje;
- (c) vrstu svih isključivih ili posebnih prava koja je tome poduzetniku dodijelilo tijelo nadležno za to;
- (d) opis mehanizma naknade i parametre za obračun, kontrolu i reviziju naknade;
- (e) mjere za izbjegavanje i povrat moguće prekomjerne naknade; i
- (f) pozivanje na ovu Odluku."

Nadalje, u članku 5. iste Odluke, među ostalim, propisane su odredbe o iznosu naknade za obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa, dok je u članku 6. propisan nadzor s ciljem izbjegavanja prekomjerne naknade.

Prema Informaciji Federalnog ministarstva prometa i komunikacija o broju putnika i operacija s Međunarodne zračne luke - aerodroma Mostar, u 2012. godini Međunarodna zračna luka - aerodrom Mostar imala je promet od 76.289 putnika, a u 2013. godini promet od 68.939 putnika.

4. JP "Međunarodna zračna luka - aerodrom Mostar" d.o.o Mostar - status, vlasnička struktura i poslovanje

Javno poduzeće "Aerodrom Mostar" sa sjedištem u Mostaru, Ortiješ bb, osnovano je i registrirano sukladno važećim propisima kod Kantonalnog suda u Mostaru 25.3.1994. godine, s izmjenama upisa 18.6.1994., 22.5.1996. i 22.5.2005. godine.

Iz Rješenja o izmjeni podataka Općinskog suda u Mostaru, broj: Tt-O-28/14 od 5.2.2014. godine, proizlazi da je u sudbeni registar ovoga Suda, kod subjekta upisa: JP "Aerodrom Mostar", izvršen upis povećanja osnovnoga kapitala uplatom u novcu i usklađivanja djelatnosti društva u unutarnjem prometu s KD u BiH. Pravna osnova upisa su odluke broj: OPU-IP: 23/2014 i broj: OPU-IP: 24/14 od 16.1.2014. godine.

Člankom 1. stavak (2) Statuta JP "Aerodrom Mostar" (u daljnjem tekstu: Statut) propisano je da je "društvo pravna osoba koja samostalno obavlja djelatnost upisanu u sudbeni registar radi stjecanja dobiti (obavljanje djelatnosti od općeg interesa)".

U članku 3. Statuta navodi se da "budući da društvo obavlja djelatnosti od općeg interesa koje se tiču pružanja usluga u zračnom prometu, može biti registrirano samo za obavljanje djelatnosti koje su izravno vezane uz te djelatnosti, odnosno one koje bi izravno ili objektivno mogle biti od koristi društvu, među ostalim, i značajnim poboljšanjem ključnih kapaciteta ili financijskih rezultata društva u cjelini".

Predmet poslovanja poduzeća su, prije svega, usluge u zračnom prometu, te djelatosti suglasno Standardnoj klasifikaciji djelatnosti utvrđenoj Zakonom o standardnoj klasifikaciji djelatnosti u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 28/98) koje su detaljnije opisane u članku 3. Statuta (Djelatnost društva u unutarnjem prometu je: 62.100 - zračni promet, redoviti (linijski), 62.200 - zračni promet, izvanredni (čarter), 60.230 - ostali prijevoz putnika u cestovnom prometu, 60.240 - prijevoz robe (tereta) u cestovnom prometu, 50.200 - održavanje i popravka motornih vozila, 63.120 - skladištenje robe, 63.230 - ostale prateće djelatnosti u zračnom prometu, djelatnost u vanjskotrgovinskom prometu itd.).

Osnivači/članovi JP "Aerodrom Mostar"

Grad Mostar, Ulica Adema Buće 19, Mostar
Zračna luka Zagreb d.o.o., Republika Hrvatska, Velika Gorica, Ulica Rudolfa Fizira

Osnovni kapital JP "Aerodrom Mostar"

Osnovni kapital društva iznosi 8.469.160,15 KM, od čega iznos od 7.503.064,42 KM ili 88,59% čini udjel državnoga kapitala u osnovnom kapitalu društva kojim upravlja Grad

Mostar, a iznos od 966.095,73 KM ili 11,41% čini udjel Zračne luke Zagreb d.o.o. kao stranoga ulagača.

Ugovoreni (upisani) kapital: 9.329.160,15 KM

Uplaćeni kapital: 9.329.160,15 KM

Učešće u kapitalu

Osnivač: Grad Mostar, Ulica Adema Buće 19, Mostar

Zračna luka Zagreb d.o.o., Republika Hrvatska, Velika Gorica, Ulica Rudolfa Fizira

Ugovoreni kapital - Grad Mostar iznosi 8.264.938,42 KM - 88,5925%

Ugovoreni kapital - Zračna luka Zagreb d.o.o. iznosi 1.064.221,73 KM - 11,4075%.

U 2014. godini JP "Aerodrom Mostar" je iz proračuna Federacije BiH dobio iznos od 430.000 KM.

Prema kategorizaciji iz točke 118. a) Komunikacije Komisije (2014/C 99/03), s prometom od 76.289 putnika u 2012. godini i 68.939 putnika u 2013. godini na Međunarodnoj zračnoj luci - aerodromu Mostar, JP "Aerodrom Mostar" upravlja kategorijom aerodroma s godišnjim prometom do 200.000 putnika, iz čega proizlazi da navedeni gospodarski subjekt u velikoj mjeri neće moći pokriti svoje kapitalne troškove.

5. Donošenje odluke

Vijeće je razmatralo Zahtjev Federalnog ministarstva prometa i komunikacija na 25. sjednici, održanoj 29.12.2014. godine. Prilikom donošenja odluke, Vijeće je uzelo u obzir cjelokupnu dokumentaciju.

S obzirom na to da je Federalno ministarstvo prometa i komunikacija, sukladno Ugovoru o prijenosu sredstava i izvještavanju o utrošenim sredstvima, dodijelilo državnu potporu sadržanu u predmetnom zahtjevu za odobrenje državne potpore, u obliku subvencije u iznosu od 430.000 KM korisniku JP "Aerodrom Mostar" 29.7.2014. godine, što proizlazi iz Izvješća Federalnog ministarstva financija o povijesti plaćanja dobavljača, Vijeće je provelo postupak *ex post* odobrenja, sukladno članku 12. stavak (7) Zakona.

Naime, Vijeće je prvenstveno tijekom postupka trebalo utvrditi je li državna potpora u obliku subvencije korisniku JP "Aerodrom Mostar", koja se odnosi na pokriće troškova poslovanja u 2014. godini, predstavlja državnu potporu iz članka 3. stavak (1) Zakona.

Prilikom utvrđivanja je li državna potpora u obliku subvencije za pokriće troškova poslovanja u 2014. godini JP "Aerodrom Mostar" predstavlja državnu potporu, Vijeće je razmotrilo jesu li ispunjeni svi uvjeti iz članka 3. stavak (1) Zakona, odnosno je li riječ o transferu državnih sredstava; jesu li sredstva pomoć koja korisniku potpore donose ekonomsku prednost koju on ne bi ostvario kroz svoje redovito i normalno poslovanje; dodjeljuju li se predložena sredstva korisniku na selektivnoj osnovi, te je li dodjelom predloženih sredstava postoji mogućnost narušavanja tržišne konkurencije davanjem prednosti na tržištu korisniku državne potpore, posebice u mjeri u kojoj to može utjecati na ispunjavanje međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine iz ovoga područja.

U konkretnom slučaju utvrđeno je da naknada predstavlja državnu potporu, jer su ispunjeni svi uvjeti iz članka 3. stavak 1. Zakona. Naime, riječ je o transferu sredstava iz proračuna Federacije BiH, sredstva donose ekonomsku prednost koju korisnik ne bi mogao ostvariti kroz redovito i normalno poslovanje, sredstva se dodjeljuju na selektivnoj osnovi, postoji mogućnost narušavanja tržišne konkurencije na širem tržištu koje čini tržište BiH i Europske unije.

Međutim, u točki 67. Komunikacije Komisije navedeno je da, bez obzira na ispunjenje svih uvjeta prema kojima se naknada smatra državnom potporom, prema presudi Europskog suda u slučaju "Altmark", koja čini presedan glede toga, naknada za obavljanje usluga od općeg ekonomskog interesa ne predstavlja državnu potporu pod pretpostavkom da su ispunjena sljedeća četiri uvjeta iz navedene odredbe Komunikacije Komisije:

- a) poduzetniku koji prima naknadu mora zaista biti povjereno ispunjavanje konkretnih javnih usluga i te usluge moraju biti jasno određene,
- b) parametri na temelju kojih se naknada obračunava moraju se unaprijed utvrditi na objektivan i transparentan način,
- c) naknada ne smije prelaziti ono što je potrebno za pokrivanje svih ili dijela troškova nastalih pri izvršavanju obveza javne usluge, uzimajući u obzir relevantne prihode i razumne dobiti za izvršenje tih obveza, te
- d) ukoliko poduzetnik koji treba izvršavati obveze javnih usluga, u konkretnom slučaju, nije odabran sukladno postupku javne nabave koji bi omogućio odabir ponuđača koji bi takve usluge mogao pružiti po najpovoljnijim uvjetima, visina potrebne naknade mora se odrediti na temelju analize troškova koji bi pri izvršavanju tih obveza nastali u tipičnom poduzetniku kojim se dobro upravlja, uzimajući u obzir relevantne prihode i razumnju dobit od izvršavanja tih obveza.

Vijeće je, primjenom navedenih uvjeta iz presude "Altmark" na JP "Aerodrom Mostar", utvrdilo da nisu ispunjeni svi uvjeti, da se u konkretnom slučaju naknada ne bi smatrala državnom potporom, jer navedeni privredni subjekt za obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa nije izabran putem postupka javne nabave.

Budući da naknada koja se odnosi na obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa predstavlja državnu potporu, člankom 5. Zakona propisuje se opća zabrana davanja državne potpore koja narušava ili bi mogla narušiti tržišnu konkurenciju davanjem prednosti na tržištu korisnicima državne potpore bez obzira na oblik državne potpore u mjeri u kojoj to može utjecati na ispunjenje međunarodno preuzetih obveza Bosne i Hercegovine iz Privremenog sporazuma, dok su člankom 6. Zakona propisana izuzeća od opće zabrane, odnosno dozvoljene državne potpore.

Sukladno odredbama točke 72. Komunikacije Komisije (2014/C 99/03), kojim je propisano da je moguće da se u opravdanim slučajevima upravljanje u cijelosti nekim aerodromom smatra uslugama od općeg ekonomskog interesa, Vijeće je u postupku utvrđivalo postoji li u konkretnom slučaju mogućnost primjene izuzeća, na temelju članka 6. stavak (1) točka c) Zakona, koji se odnosi na državne potpore pravnim i fizičkim osobama kojima je, sukladno posebnim pravilima, povjereno obavljanje usluga od općeg ekonomskog interesa ili dodijeljeno isključivo pravo obavljanja određenih djelatnosti ako bi u slučaju nepostojanja takve potpore ove osobe bile onemogućene u obavljanju posebnih zadataka koji su im povjereni i pod uvjetom da je državna potpora samo naknada za obavljanje i provedbu tih zadataka, te pod uvjetom da se time u većoj mjeri ne narušava tržišna konkurencija i ispunjavanje preuzetih međunarodnih obveza.

Da bi se na državnu potporu koja je u obliku subvencije namijenjena korisniku JP "Aerodrom Mostar" moglo primijeniti izuzeće iz članka 6. stavak (1) točka c) Zakona, potrebno je

ispuniti uvjete navedene u čl. 2., 3., 4., 5. i 6. Odluke Komisije 2012/21/EU, kako to proizlazi iz točke 75. Komunikacije Komisije.

Vijeće je u postupku utvrdilo da je Potvrda Direkcije za civilno zrakoplovstvo BiH za aerodrom za javnu uporabu, izdana Međunarodnoj zračnoj luci - aerodromu Mostar, prvi akt na temelju kojega je JP "Aerodrom Mostar", kao operatoru Međunarodne zračne luke - aerodroma Mostar, povjereno obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa u razdoblju od 1. 1. 2014. do 31. 12. 2014. godine, sukladno Zakonu o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine i Pravilniku o uvjetima i načinu izdavanja potvrde aerodromskog operatora. Navedeno proizlazi iz članka 5. Pravilnika o uvjetima i načinu izdavanja potvrde aerodromskog operatora i Rješenja BHDCA o ispunjenosti uvjeta za produljenje potvrde aerodromskog operatora za javnu uporabu, u kojima se navodi da aerodrom kome je izdana potvrda za javnu uporabu, u konkretnom slučaju JP "Aerodrom Mostar", mora u vrijeme otvorenosti, a to je, prema podacima iz Zrakoplovnih informacija AIP-a BiH, tijekom cijele godine, i to od ponedjeljka do petka u vremenu od 8.00 do 16.00 sati, biti dostupan svim osobama pod istim uvjetima.

Također, sukladno navedenom Pravilniku o uvjetima i načinu izdavanja potvrde aerodromskog operatora i Potvrdi za aerodrom, zaključeno je da je operator Međunarodne zračne luke - aerodrom Mostar, odnosno pravna osoba koja njime upravlja, JP "Aerodrom Mostar", jer mu je izdana potvrda za aerodrom od BHDCA kojom je utvrđena njegova sposobnost za izvođenje operacija na aerodromu za javni promet, te je kao imatelj potvrde za aerodrom - operator aerodroma za javnu uporabu ujedno i vlasnik potvrde, u smislu članka 7. stavak (2) ovoga Pravilnika, pa je u tom svojstvu, sukladno članku 8. istoga Pravilnika, obvezan poduzeti sve neophodne radnje i mjere kako bi aerodrom i zračni prostor koji čini sastavni dio aerodroma bio siguran za uporabu, te osigurati da aerodromski objekti, oprema i zaposleno osoblje rade sukladno uvjetima i pravilima Potvrde za aerodrom.

Drugi pravni akt kojim je JP "Aerodrom Mostar" povjereno obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa u 2014. godini jest Proračun Federacije BiH za 2014. godinu kojim se Vlada Federacije BiH obvezala da će financijski podržati JP "Aerodrom Mostar" u 2014. godini u iznosu od 430.000 KM za pokriće njegovih troškova poslovanja, jer, sukladno odredbama članka 36. Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine, entiteti BiH imaju pravo i odgovornost za izgradnju i upravljanje aerodromima, te ovo pravo mogu prenijeti na bilo koju fizičku ili pravnu osobu. Iz navedenoga proizlazi da se cjelokupno upravljanje Međunarodnom zračnom lukom - aerodromom Mostar, povjereno JP "Aerodrom Mostar", smatra uslugama od općeg ekonomskog interesa, jer da Vlada Federacije BiH ne financira njegov rad, JP "Aerodrom Mostar" ne bi moglo poslovati zbog malog prometa, pa bi u tom slučaju područje Federacije BiH koje pokriva Međunarodna zračna luka - aerodrom Mostar bez ovog aerodroma bilo izolirano od Europske unije, jer s njom nije povezano brzim željeznicama ili pomorskim vezama, što bi utjecalo na njezin gospodarski razvitak. Navedeno je sukladno odredbama točke 72. Komunikacije Komisije (2014/C 99/03).

Također, Vijeće je na temelju Ugovora o prijenosu sredstava i izvještavanju o utrošenim sredstvima, zaključenog između Federalnog ministarstva prometa i komunikacija i JP "Aerodrom Mostar", koji predstavlja treći pravni akt kojim je JP "Aerodrom Mostar" povjereno obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa u 2014. godini, i bilanci stanja i uspjeha navedenog poduzeća utvrdilo da iznos naknade ne premašuje

iznos koji je nužan za pokrivanje dijela troškova nastalih prilikom izvršavanja obveze pružanja javnih usluga, uzimajući u obzir relevantne prihode i razumnu dobit prilikom ispunjavanja navedenih obveza, te da su navedenim ugovorom određeni parametri za obračun, kontrolu i reviziju naknade za obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa, kao i da će Federalno ministarstvo prometa i komunikacija pratiti njegovo izvršenje i kontrolu sredstava putem izvješća o utrošenim sredstvima transfera i na taj način osigurati da ne dođe do nenamjenskog trošenja sredstava i isplate prekomjerne naknade, te da će se od JP "Aerodrom Mostar", u slučaju nenamjenskog trošenja sredstava, zahtijevati da u proračun Federacije BiH vrati iznos naknade koji je primio. Navedeno je sukladno odredbama čl. 5. i 6. Odluke Komisije.

Na kraju je Vijeće, s obzirom na to da promet putnika u 2012. iznosi 76.289 putnika, a u 2013. godini 68.939 putnika, utvrdilo da državna potpora koja se dodjeljuje u obliku subvencije JP "Aerodrom Mostar" za pokrivanje njegovih troškova poslovanja u 2014. godini ne narušava u većoj mjeri konkurenciju i ispunjavanje međunarodnih obveza BiH, kao i da ispunjava uvjete propisane odredbama članka 2. stavak (1) točka e) i članka 3. Odluke Komisije 2012/21/EU kojima je propisano da se državna potpora u obliku naknada za pružanje usluga od općeg ekonomskog interesa za aerodrome u kojima prosječni godišnji promet u razdoblju od dvije (2) finansijske godine koje prethode godini u kojoj je povjereno obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa ne prelazi 200 000 putnika izuzeta od obveze o prijavljivanju predviđene u članku 108. stavak 3. UFEU-a ako su ispunjeni uvjeti postavljeni u ovoj Odluci.

Slijedom navedenoga, Vijeće je u postupku utvrdilo da je na državnu potporu u obliku subvencije koja je dodijeljena JP "Aerodrom Mostar", i to u iznosu od 430.000 KM, moguće primijeniti izuzeće iz članka 6. stavak 1. točka c) Zakona koje se odnosi na državnu potporu namijenjenu obavljanju usluga od općeg ekonomskog interesa, odnosno da je riječ o dozvoljenoj državnoj potpori koju nije potrebno prijavljivati Vijeću na odobrenje.

Međutim, budući da je Federalno ministarstvo prometa i komunikacija podnijelo zahtjev za ocjenu državne potpore, Vijeće je, sukladno navedenom, odlučilo kao u dispozitivu ovoga Rješenja.

Uputa o pravnom lijeku:

Ovo Rješenje je konačno u upravnom postupku i protiv njega nije dozvoljena žalba.

Nezadovoljna stranka može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana primitka ovoga Rješenja.

Broj UP/I 06-26-1-12-2/14

29. prosinca 2014. godine
Istočno Sarajevo

Predsjedateljica

Vijeća za državnu potporu BiH
Mira Vujeva, v. r.

На основу члана 12. став (3) тачка а) Закона о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", број 10/12) и члана 193. Закона о управном поступку ("Службени гласник БиХ", бр. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09 и 41/13), рјешавајући у поступку оцјене усклађености државне помоћи са прописима о државној помоћи, покренутом на основу Захтјева Федералног министарства промета и комуникација за одобрење државне помоћи ЈП "Међународна зрачна лука - аеродром Мостар" д.о.о. Мостар за покриће дијела његових трошкова пословања у 2014. години, Савјет за државну помоћ Босне и Херцеговине је на 25. сједници, одржаној 29. 12. 2014. године, донио